

14 juni 2024

Riksantikvaren
Dronningsgate 13
Postboks 1483 Vika, 0116 Oslo

Riksantikvarens håndverksstrategi: Videre innspill

Som svar på håndverkstrategien ønsker vi i Museumstjenestene i Rogaland å tilby vår fulle støtte og oppmuntring. Dette er et viktig initiativ som vil ha en vidtrekkende effekt på fremtidige generasjoner av håndverkere i Norge og kan være en foregangsmodell til andre land for bevaring av bygget kulturarv.

Vi ønsker å bidra med noen flere tanker for å støtte det som allerede er identifisert i arbeidsdokumentet:

- Vi er helt enige i at museer må være involvert i å støtte initiativer innen tradisjonelt håndverk. Museene i Rogaland har lenge vært dedikert til å fremme tradisjonelt håndverk, både for museenes håndverkere som vedlikeholder museumsbygningene, og for publikum for å øke deres forståelse og verdsettelse av samlingene. Et eksempel verdt å nevne er vårt årelange prosjekt om historiske utvendige overflater, hvor vi organiserte fire forskjellige kurs i tradisjonsmaling for museene. Når plass og budsjett tillot det, utvidet vi disse kursene til offentligheten. Dette inkluderte private firmaer og huseiere, samt kulturarvsprofesjonelle fra Stavanger kommune og Rogaland fylkeskommune, og tilbakemeldingene fra disse kursene var svært positive.
- Å engasjere profesjonelle aktører som ikke er relatert til praktisk tradisjonshåndverk kan oppmuntre til en tverrfaglig tilnærming mellom håndverkere, arkitekter, ingeniører, konsulenter, historikere, osv. Tradisjonell håndverksutdanning bør også inkludere en teoretisk del for å øke kunnskapen og forståelsen av de materielle og immaterielle verdiene til et sted. Kulturarvsbygninger krever ofte skreddersydde løsninger som i stor grad drar nytte av diskusjon og en gjensidig respekt for alle deltakeres spesialiserte kunnskap.
- Det er viktig å vurdere ikke bare formelle kvalifikasjoner, men også håndverkerens samlede ferdigheter og erfaring. Verdien av å tilegne seg praktisk kunnskap gjennom et helt liv må ikke undervurderes. En håndverkers portefølje av arbeid og gode referanser kan gis samme vurdering som et diplom når det gjelder arbeidsmuligheter og lønn.
- Gitt det enorme potensialet for markedet for rehabilitering og gjenbruk av kulturarvsbygninger, er det viktig å utvide mulighetene for profesjonelle til å komme inn i feltet tradisjonshåndverk. I stedet for å adoptere en "oss mot dem" mentalitet, bør et samarbeidsmiljø oppmuntres som fremhever tradisjonshåndverkets rolle i moderne, grønn livsstil og byggeløsninger.

- En felles oppmerksomhet og forståelse av nyere tids bygningskulturarv er også stadig mer nødvendig. Selv om det kanskje er utenfor strategiens omfang, er det likevel en mulighet i dokumentet til å øke bevisstheten om bevaringsbehovene til bygninger og arkitektur fra etterkrigstiden fram til moderne tider. I tillegg vil det være behov for å tilpasse og støtte spesialisert opplæring innen feltet.
- Å kommunisere rollen til konservatorer i tillegg til tradisjonshåndverkere, bør også fremheves ytterligere. Konservering og restaureringstilnæringer kan variere, og en bevissthet er nødvendig for å forstå når inngrep trenger involvering av en konservator.

Museer kan spille en rolle i håndverkstrategien gjennom formidling av tradisjonskunnskap og håndverk, og fremme samarbeid og gjensidig forståelse av kulturarven. Vi er beæret over å få være med og bidra til den pågående dialogen om å bevare og fremme tradisjonelle håndverksferdigheter i Norge og ser frem til å lese resultatene av denne diskusjonen.

Med hilsen

Sahra Gwen Campbell

Museumstjenestene i Rogaland
Bygningsantikvar, Vikar
Telefon: (+47) 94 07 35 82
E-post: sgc@jaermuseet.no
museumstjenestene.no